

Continuous Quality Improvement 10 ปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะความดันโลหิตสูงของผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังระยะสุดท้ายที่ล้างไตทางช่องท้องแบบต่อเนื่อง

นางกัลยารัตน์ อ้อไทยสงค์

หน่วยล้างไตทางช่องท้อง

บทนำ จากข้อมูลการติดตามตัวชี้วัด คุณภาพการบริการของหน่วยล้างไตทางช่อง พบบ่อยผู้ป่วยล้างไตทาง

ช่องท้องที่มีภาวะความดันโลหิตสูงในปี 2559 – 2561 ร้อยละ 61.92 , 57.35 และ 55.66 ตามลำดับ ซึ่งภาวะความดันโลหิตสูง เป็นปัจจัยที่ทำให้เกิดโรคหลอดเลือดสมอง ซึ่งเป็นสาเหตุหนึ่งของการเสียชีวิตในผู้ป่วยล้างไตทางช่องท้อง ดังนั้นการควบคุมความดันโลหิตในผู้ป่วยล้างไตทางช่องท้องจึงมีความสำคัญและควรมีการเฝ้าระวังติดตามค่าความดันโลหิตอย่างต่อเนื่อง เพื่อให้ผู้ป่วยสามารถควบคุมความดันโลหิตได้ และไม่เกิดภาวะแทรกซ้อนทั้งในระยะสั้นและในระยะยาว การวิจัยครั้งนี้มีวัตถุประสงค์เพื่อศึกษาภาวะความดันโลหิตสูงและค้นหาปัจจัยที่มีความสัมพันธ์กับภาวะความดันโลหิตสูงในผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังระยะสุดท้าย ที่ล้างไตทางช่องท้องแบบต่อเนื่อง **วิธีการศึกษา** การวิจัยนี้เป็นการวิจัยเชิงวิเคราะห์ กลุ่มตัวอย่างคือ กลุ่มผู้ป่วยโรคไตเรื้อรังระยะสุดท้าย ที่ล้างไตทางช่องท้องแบบต่อเนื่อง ที่มารับบริการที่หน่วยล้างไตทางช่องท้องโรงพยาบาลศรีสะเกษ ระหว่างเดือน กรกฎาคม 2562 – สิงหาคม 2562 การสุ่มตัวอย่าง เลือกแบบมีระบบจำนวน 87 ราย เครื่องมือที่ใช้ในการวิจัยได้แก่ แบบสอบถาม ซึ่งประกอบด้วยข้อมูล 3 ส่วน คือ ข้อมูลทั่วไป แบบวัดความรู้ และแบบวัดการปฏิบัติตัว วิเคราะห์ข้อมูลโดยใช้สถิติพรรณนาได้แก่ ร้อยละ ค่าเฉลี่ย ส่วนเบี่ยงเบนมาตรฐาน และสถิติอนุมาน ได้แก่ Chi-Square และ Fisher Exact test **ผลการวิจัย** พบผู้ป่วยที่มีภาวะความดัน

โลหิตสูงมากถึงร้อยละ 65.5 และการปฏิบัติตัวมีความสัมพันธ์กับภาวะความดันโลหิตสูงอย่างมีนัยสำคัญทางสถิติ ส่วนตัวแปรอื่นๆได้แก่ เพศ อายุ รายได้ อาชีพ โรคร่วม สมาชิกในครอบครัวที่เป็นโรคความดันโลหิตสูง

ดัดขึ้น

มวลกาย สถานภาพและการศึกษา และความรู้ ไม่มีความสัมพันธ์กับภาวะความดันโลหิตสูง ดังต่อไปนี้

1. ภาวะความดันโลหิตสูง พบมากถึงร้อยละ 65.5 ส่วนใหญ่เป็นเพศหญิง ร้อยละ 65.5, มีอายุมากกว่า 60 ปี ร้อยละ 41.1 ผลการศึกษาค้นคว้าสอดคล้องกับสถานการณ์ความดันโลหิตสูงในประเทศซึ่งพบว่า อัตราการป่วยด้วยโรคความดันโลหิตสูง ต่อประชากร 100,000 คนเพิ่มขึ้น ในรอบ 5 ปีที่ผ่านมา

2. การปฏิบัติตัวเรื่องการออกกำลังกายมีความสัมพันธ์กับภาวะความดันโลหิตสูง ผลการศึกษาค้นคว้านี้สอดคล้องกับผลการศึกษาของ Centers for Disease Control and Prevention. Physical activity and health , Brandao Rondon MU, Alves MJ, Braga AM, et al. และ Aronow WS. อังโน ยูพา จิวพัฒนากุล(2555)

3. ความรู้เกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูง แม้ผลการวิจัยจะพบว่าผู้ป่วยมีความรู้ในระดับสูงถึงร้อยละ 48.8 แต่จากการจำแนกตามความรู้เกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูงรายข้อ พบว่า ผู้ป่วยมีความรู้ที่ผิดเกี่ยวกับ

ระดับความดันโลหิตสูง คือ ระดับความดันที่วัดได้มากกว่า 140/80 มิลลิเมตรปรอท มากถึงร้อยละ 92 ซึ่งจะส่งผลต่อการปฏิบัติตัวเพื่อไม่ให้เกิดภาวะตามดันโลหิตสูงได้

ข้อเสนอแนะจากการวิจัยได้แก่ การแนะนำผู้ป่วยให้มีออกกำลังกายที่เหมาะสม และสมาชิกในครอบครัวต้องคอยดูแลผู้ป่วยให้มีการออกกำลังกาย รวมทั้งการให้ความรู้เกี่ยวกับโรคความดันโลหิตสูง ซึ่งจะเป็นการควบคุมระดับความดันให้เป็นปกติได้